

SPECJALISTYCZNA LITERATURA ORGANOWA

Nazwa przedmiotu

Wydział Dyrygentury, Jazzu,
Muzyki Kościelnej i Edukacji Muzycznej

Nazwa jednostki realizującej przedmiot

program studiów

Muzyka kościelna

Kierunek

Muzyka kościelna

Specjalność

-

Specjalizacja

stacjonarne	pierwszego stopnia	obowiązkowy	wykład	zbiorowe	zajęcia w pomieszczeniu dydaktycznym AMFN
Forma studiów	Poziom studiów	Status przedmiotu	Forma przeprowadzenia zajęć	Tryb realizacji	

ROK I		ROK II		ROK III	
sem. I	sem. II	sem. I	sem. II	sem. I	sem. II
☐	☐	☒	☒	☒	☒
Wybór z listy.	Wybór z listy.	Z	ZO	Z	ZO
ECTS					
		1	1	1	1

Liczba godzin kontaktowych z pedagogiem	60
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	60
punkty ECTS	4

Forma zaliczenia: **Z** – zaliczenie bez oceny | **ZO** – zaliczenie z oceną | **E** – egzamin

Koordynator przedmiotu	dr Michał Przygodzki	
Prowadzący przedmiot	dr Michał Przygodzki	m.przygodzki@amfn.pl

Metody kształcenia		Metody weryfikacji efektów uczenia się	
1.	wykład problemowy	1.	egzamin (standaryzowany, na bazie problemu)
2.	wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień	2.	kolokwium ustne
3.	analiza przypadków	3.	kolokwium pisemne
4.	aktywizacja („burza mózgów”, metoda „śniegowej kuli”)	4.	kontrola przygotowanych projektów
5.	prezentacja nagrań	5.	realizacja zleconego zadania

CELE PRZEDMIOTU

- zapoznanie z literaturą organową.
- analiza historyczna, formalna w korelacji z problematyką wykonawczą.

WYMAGANIA WSTĘPNE

- Wiedza z zakresu historii muzyki

TREŚCI PROGRAMOWE

semestr I

- Najstarsze źródła muzyki organowej – tabulatury, traktaty, zbiory (np. Codex Faenza, Robertsbridge Codex).
- Początki literatury organowej w Europie – Włochy, Niemcy, Hiszpania, Anglia.
- Twórczość organowa średniowiecza i renesansu – charakterystyka stylów, form i notacji.
- Rola muzyki wokalne i chorału w kształtowaniu repertuaru organowego.
- Pierwsze formy organowe – intonacje, alternatim, ricercar, canzona.
- Rozwój literatury organowej w Polsce do końca XVI w. – źródła, twórcy, lokalne ośrodki.
- Styl i język muzyczny utworów – zależność od funkcji liturgicznej i praktyki wykonawczej.
- Wprowadzenie do analizy źródeł – umiejętność korzystania z tabulatur i traktatów.

Podstawowe kryteria oceny (semestr I)

- Zaangażowanie i praca na zajęciach
- Opanowanie materiału

semestr II

- rozwój konstrukcji organów w XVII i XVIII wieku – wpływ zmian technicznych na idiomatykę utworów i możliwości wykonawcze.
- Jan Pieterszoon Sweelinck – twórczość na pograniczu renesansu i baroku:
- formy: fantazje, fugi, wariacje chorałowe,
- znaczenie pedagogiczne i wpływ na rozwój północnoniemieckiej szkoły organowej.
- Szkoła północnoniemiecka:
- główni przedstawiciele: Buxtehude, Böhm, Reincken, Scheidemann,
- stylus phantasticus, swobodna forma, bogata ornamentyka, wariacje chorałowe.
- Szkoła południowoniemiecka:
- twórcy: Johann Pachelbel, Johann Kaspar Kerll, Johann Jakob Froberger,
- wpływy włoskie (Frescobaldi),
- formy: fuga, ciaccona, toccata, partita chorałowa, suita .

Szkoła włoska:

- Frescobaldi, Pasquini – rozwój formy toccaty, canzony, capriccia, ricercarów,
- włoski styl ekspresyjny i retoryczny.

Szkoła iberyjska:

- Cabanilles, Correa de Arauxo – charakterystyka stylu, formy tiento, batalla, diferencias.

Szkoła francuska:

- tzw. klasycy francuskiej muzyki organowej: Titelouze, De Grigny, Couperin, N. Clerambault
- układ suity organowej (Plein jeu, Récit, Dialogue....),
- specyfika ornamentyki, rejestracji i estetyki barw.
- Johann Sebastian Bach – synteza stylów i kulminacja barokowej sztuki organowej:
- główne cykle: Orgelbüchlein, Klavierübung III, chorały lipskie, Wielkie Preludia i Fugi,
- technika kontrapunktyczna, formotwórstwo, symbolika muzyczna, retoryka.

Przełom baroku i klasycyzmu – twórczość klasyków:

- Carl Philipp Emanuel Bach, Wilhelm Friedemann Bach, Haydn, Mozart,
- styl empfindsamer i galant, rozwój sonaty, kształtowanie klasycznej formy,

Podstawowe kryteria oceny (semestr II)

- Znajomość materiału stylistycznego
- Umiejętność analizy utworów organowych
- Rozumienie kontekstów kulturowych i historycznych
- pisemne kolokwium i odsłuch

semestr III

- Rozwój konstrukcji organów w XVIII i XIX wieku – wpływ nowych rozwiązań technicznych
- Ośrodki muzyki organowej w późnym klasycyzmie:
- Francja: Balbastre i Boëly – klasycy francuscy łączący barok z stylem galant, melodyjni i kontrapunktujący.
- Włochy: Padre Davide da Bergamo, Galuppi, Martini – melodyjność i jasność formy, wpływy operowe, muzyka liturgiczna.
- Niemcy: Kittel, Knecht, Rinck – kontynuacja tradycji baroku z elementami klasycyzmu, klarowność i harmoniczna przejrzystość.
- Romantyczna muzyka organowa:

Włoski ośrodek twórczości organowej

- twórcy: Marco Enrico Bossi, Giovanni Morandi, Filippo Capocci,
- charakterystyczne cechy: melodyjność, prostota form, wpływy operowe,
- rozwój stylu koncertowego, elementy wirtuozerii,
- dualizm: organy parafialne i monumentalne (kościół katedralny).

- Angielski ośrodek twórczości organowej:
- kompozytorzy: Samuel Wesley, Edward Elgar, Charles Villiers Stanford, Edwin Lemare,
- wpływy niemieckie (Bach, Mendelssohn), rozwój formy sonaty i voluntaries, transkrypcje, parafrazy
- organy koncertowe – rola w katedrach i salach koncertowych,
- estetyka religijna i akademicka (tradycja anglikanizmu i chorału protestanckiego).

podstawowe kryteria oceny (semestr III)

- Zaangażowanie i praca na zajęciach
- Opanowanie materiału

semestr IV

Niemiecki ośrodek twórczości organowej w XIX wieku:

- twórcy: Felix Mendelssohn-Bartholdy, Josef Rheinberger, Max Reger, Johannes Brahms, Franz Liszt,
- formy: preludia i fugi, sonaty organowe, fantazje, wariacje chorałowe,
- znaczenie muzyki organowej w kontekście luteranizmu i tradycji Bacha.
- Francuski ośrodek twórczości organowej:
- rozwój romantycznych organów symfonicznych (A. Cavaillé-Coll),
- twórcy: François Benoist, César Franck, Charles-Marie Widor, Louis Vierne, Alexandre Guilmant, Léon Boëllmann,
- formy: symfonia organowa, suita, fantazja, scherzo,
- połączenie funkcji liturgicznej i koncertowej,

Główne ośrodki twórczości i ich przedstawiciele w XX w

Francja

- Olivier Messiaen – mistyka, symbolika, rytmika indyjska, skale modalne, ptasie głosy,
- Jehan Alain, Jean Langlais, Maurice Duruflé, Thierry Escaich – kontynuacja i przekształcenie tradycji francuskiej, literatura improwizacyjna
- Rozwój symfonii organowej, suity liturgicznej, impresjonistycznej faktury i kolorystyki.

Niemcy i Austria

- Paul Hindemith, Hugo Distler, Sigfrid Karg-Elert, Anton Heiller – neobarok, kontrapunkt i klasyczna forma w nowym ujęciu,
- György Ligeti – sonoryzm, eksperymenty fakturalne, wpływ awangardy.

podstawowe kryteria oceny (semestr IV)

- Znajomość materiału stylistycznego
- Umiejętność analizy utworów organowych
- Rozumienie kontekstów kulturowych i historycznych
- pisemne kolokwium i odsłuch

Kategorie efektów	EFEKT UCZENIA SIĘ	Kod efektu
Wiedza	posiada ogólną znajomość literatury muzycznej, ze szczególnym uwzględnieniem kompozycji sakralnych	P6_MK_W01
	posiada znajomość podstawowego repertuaru związanego z wybraną specjalnością	P6_MK_W02
	posiada wiedzę umożliwiającą docieranie do niezbędnych informacji dotyczących kierunku Muzyka kościelna (książki, nagrania, materiały nutowe, Internet), ich analizowanie i interpretowanie we właściwy sposób	P6_MK_W04
	orientuje się w piśmiennictwie dotyczącym muzyki kościelnej i jej kontekstu kulturowego, zarówno w aspekcie historycznym, jak i współczesnym	P6_MK_W05
	posiada znajomość stylów muzycznych i związanych z nimi tradycji wykonawczych, szczególnie w zakresie muzyki kościelnej	P6_MK_W07
	posiada wiedzę dotyczącą współczesnej kultury muzycznej	P6_MK_W08
	posiada wiadomości w zakresie praktycznego zastosowania wiedzy o harmonii i zdolność analizowania pod tym kątem wykonywanego repertuaru organowego	P6_MK_W12
Umiejętności	wykazuje zrozumienie wzajemnych relacji zachodzących pomiędzy rodzajem stosowanej w danym dziele ekspresji artystycznej, a techniką wykonawczą	P6_MK_U05
	posiada umiejętność swobodnej ustnej i pisemnej wypowiedzi na temat interpretowania, tworzenia i odtwarzania muzyki oraz na temat kwestii dotyczących szeroko pojmowanych tematów ogólnohumanistycznych	P6_MK_U15
Kompetencje społeczne	umie gromadzić, analizować i w świadomy sposób interpretować potrzebne informacje	P6_MK_K02
	posiada umiejętność organizacji pracy własnej i zespołowej w ramach realizacji wspólnych zadań i projektów	P6_MK_K04
	umie posługiwać się fachową terminologią z zakresu dziedziny muzyki	P6_MK_K14

LITERATURA PODSTAWOWA

Historyczne traktaty i współczesne opracowania dotyczące zagadnień registracji, wiedzy dotyczącej literatury organowej i pochodnych.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA

BIBLIOTEKI WIRTUALNE I ZASOBY ON-LINE (opcjonalnie)

- IMSLP
- Oxford Music Online (Grove Music Online)
- The Organ Historical Society Library

Data modyfikacji

Wprowadź datę

Autor modyfikacji

Czego dotyczy modyfikacja

czcionka Calibri, rozmiar 11, używać punktów (jeśli potrzeba)